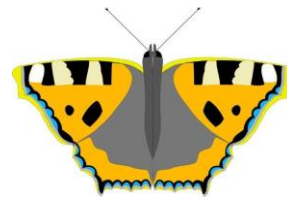

	km-hok	
Pag. 2	Start voor Hok 90 453 in 2024 in 2 delen	90 453 Fred
Pag. 3	Verslag inventarisatie van km-hok 95-452 februari	95 452 Tilly
Pag. 4	Verslag km-hok 95-453 in februari en maart	95 453 Tilly
Pag. 5	Hok 90 453 in maart 2024	90 453 Fred
Pag. 5	Rondom de volkstuinen	90 454 Fred
Pag. 6	Verslag inventarisatie van km-hok 95-452 maart	95 452 Tilly
Pag. 7	Hok 90 453 in april 2024	90 453 Fred
Pag. 8	Rond om de 2 oude kerken in de Dorpstraat	93 452 Anne en Tilly
Pag. 9	Hok 93-450 Rokkeveen	93 450 Anne en Joke
Pag. 11	Verslag km-hok 95-453 in april	95 453 Tilly
Pag. 12	Voorweg noord en zuid	90 453 Fred
Pag. 13	Hok 90 453 in mei 2024	90 453 Fred
Pag. 13	Indrukken van de PWG-inventarisatie op zaterdagmorgen 4 mei 2024	91 451 Peter
Pag. 15	Begraafplaats Hoflaan	Joke
Pag. 16	Plas dras van het Blauwe goud	94 455 Fred
Pag. 17	Voorweg noord en zuid (2)	90 453 Fred
Pag. 18	Rondom de volkstuinen 2	90 454 Fred
Pag. 18	Verslag km hok 95-453 in mei	95 453 Tilly
Pag. 19	Plas dras oevers in het Westerpark	Fred
Pag. 20	Rokkeveen vanaf de parkeerplaats Groenblauwlaan	93-450 Marja
Pag. 22	Rondom de volkstuinen 2	90 454 Fred
Pag. 23	Hok 90 453 in juli 2024	90 453 Fred

Start voor Hok 90 453 in 2024 in 2 delen

Fred

Winterse aanblik van ons plas dras gebied (Fred)

Zo zag het meest bepalende beeld eruit van onze eerste planten ronde van 2024. We hadden een paar weken daarvoor afgesproken op deze dag onze eerste ronde te lopen van de maandelijkse ronde in N3MP. Heel koud en nagenoeg geen plantjes die het

vermelden waard waren maar mooie Hollandse plaatjes. Toch hopen we dat er begin februari weer wat groeiende planten te zien zijn.

Storm aanblik van het zelfde gebied (Fred)

Dat klopte al was deze inventarisatie dag ook weer getekend door een specifiek Nederlands tintje. Windkracht 7 tot 8 maar droog en niet te koud. Dus wandelden we ons vaste rondje.

5 Patrijzen schrokken van ons en gingen er rap van door en nu konden ook de eerste bloeiers genoteerd worden zoals o.a. het Klein hoefblad, het Winterakoniet en, nog net niet open, het Gewoon

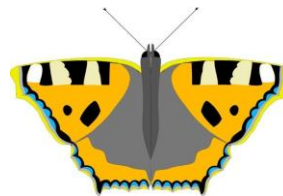

Klein hoefblad (Fred)

speenkruid. 26 soorten zijn voor dit jaar als eerste in Vera ingevoerd.

Winterakoniet (Fred)

Verslag inventarisatie van km-hok 95-452 februari Tilly

Op dinsdag 20 februari hebben Wim en ik een eerste rondje gemaakt. Ook met het idee, dat je zo de vroege bolgewassen nog kunt strepen. Het was ca 11 graden. We zijn gestart bij het

Aziatische veldkers (Tilly)

Buurthuis in Seghwaert en zo naar de omgeving van Appelgaarde/Kersengarde gelopen. Deze hele buurt is vorig jaar op de schop gegaan, met nieuwe bestrating en met nieuw aangelegde groenvakken. Tussen de beplanting vonden we Madeliefje, Kleine veldkers, Klein kruiskruid en Vroegeling en ik dacht ook de Bosveldkers. Toch maar even gecheckt met de Obsidentify-app en het bleek Aziatisch veldkers te zijn, 100%. Ook bij een ander polletje was het weer 100%. We hebben een polletje uit de grond getrokken en mee naar huis genomen.

Thuis bleek het 4 losse plantjes te zijn. Volgens Heukels heeft Aziatische veldkers geen rozetbladeren, bovenzijde blad is kaal, stengel is kaal, heeft 6 meeldraden en het vruchtsteeltje is 2 tot 6 mm. Het is te vinden op open vochtige grond vooral in stedelijk gebied. Ik heb het op Waarneming.nl gezet en het is goed gekeurd.

We zijn tussen de huizen door en het parkje richting de Zegwaartseweg gelopen. We vonden Gewoon sneeuwkllokje, Boerenkrokus en Italiaanse aronskelk. En achter de huizen langs parallel aan de Zegwaartseweg vonden we o.a. Kluwenhoornbloem en Zandraket. Bij een slootje onder aan de dijk zagen we aan beide kanten de bloemen van Groot Hoefblad. Op de hoek Zegwaartseweg en Kangeroepad staat

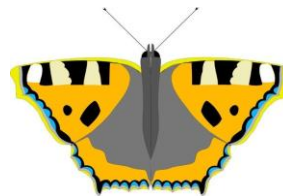
Maartsviooltje (Tilly)

Winterheliotroop, inmiddels wel uitgebloeid. Bij het eerste bruggetje naar de Pruimengarde zagen we plantsoen met heel veel bolgewassen. Het zag er veelbelovend uit. Wat wel vaker gebeurt, ook deze keer kwam een bewoner ons vragen wat we aan het doen zijn. Hij vertelde dat hij het plantsoen onderhield want er werd er niets aan gedaan.

Een week later, 27 februari, heb ik bij het groenvakken aan de Appelgaarde/Kersengarde gekeken hoeveel planten van Aziatische veldkers er staan. Ik heb er niet meer dan 10 geteld. Kleine veldkers was in groten getale aanwezig. Iets verderop is een groot grasveld met een paar grote bomen. De voet van een van de bomen was helemaal begroeid met Maarts viooltje! Langs het fietspad tussen de Zegwaartseweg en de Edisonstraat zag ik grote pollen lichtgroene glimmende bladeren, volgens de app zou het Armbloemig look zijn. In de berm van de Edisonstraat waar de grote populieren zijn gekapt vond ik vlak voor het hek van de oude volkstuin een aantal pollen met Winterakoniet. Ooit uitgezaaid vanuit de tuin of geplant?

Winterakoniet (Tilly)

Verslag km-hok 95-453 in februari en maart

Tilly

Hakhoutbosje (Tilly)

Op 19 februari heb ik een rondje gemaakt. Voornamelijk op zoek naar o.a. bollen en wat bloeiende planten. In het elzenbosje bij de Lavendeltuin stonden Gewoon sneeuwkllokje, Narcis, Boerenkrokus en Narcissen in bloei, maar ook al een enkele Gevlekt longkruid. Verderop in een stuk adoptiegroen bloeide

Gevlekt longkruid (Tilly)

Maarts viooltje al. Italiaanse aronskelk staat op verschillende plekken. In dit deel van Seghwaert zijn oude windsingels van elzen bewaard gebleven die vroeger rondom boomgaarden hebben gestaan. Op sommige delen van windsingels staan vroeg in het voorjaar helemaal vol met Gewoon sneeuwkllokje met hier daar Krokussen en Narcissen. Op een paar plekken staan Groot sneeuwkllokje. Andere planten die daarna komen zoals Fluitenkruid zie je er al tussenuit piepen.

Op 8 maart hebben Marian en ik een eerste rondje gemaakt. Het was zonnig maar wel fris. We zijn gestart bij het Gezondheidscentrum aan de Parkdreef. Op de hoek Parkdreef en

Zwartmoeskervel (Tilly)

Tuindreef tegen het gebouw aan vonden we al een aantal planten zoals Vogelmuur, Paardenbloem, Kleine veldkers, Vroegeling en Gehoornde klaverzuring. En wat erg opvallend was Hoenderbeet, een hele rij tegen de muur aan. Ik ben later nog een keer wezen kijken, toen was er niets meer van terug te vinden. Via Zonnebloemtuintuin en Tulpentuintuin kwamen we bij de Lavendeltuin. Een buurtje met grote bomen in plantvakken. Onderweg zagen Kruipkllokje langs de muren, Gewoon speenkruid, Stinkende gouwe, Bonte gele dovenetel en Schijnaardbei. Bij de Lavendeltuin is een groot hakhoutbosje bewaard gebleven. Elk jaar staat het vol met Gewoon sneeuwkllokje, Boerenkrokus en diverse soorten narcissen. Altijd een fraai gezicht om te zien. Aan de rand van dat bosje stond een grote plant, bijna

in bloei. Een paar meter daarnaast in een hoek een veldje van deze planten. Met hulp van de app kwamen uit op Zwartmoeskervel. Volgens Verspreidingsatlas een zeer zeldzame soort in Nederland en heeft een Middellandse Zee oorsprong en is vnl. bekend in de kustgebieden. We kenden het niet en zelfs ook niet als tuinplant of kruid. De plant is tweejarig en is waarschijnlijk aangeplant en verwilderd. Een maand later ben ik weer wezen kijken. Zwartmoeskervel stond volop in bloei en er bleken er veel meer te staan. Haaks op het hakhoutbosje heb je de elzensingel, daarin stonden ook een aantal planten.

Tussen de huizen door kwamen we weer uit op Tuindreef. En hebben we een aantal soorten genoteerd, zoals Maarts viooltje, Stokroos en Rode spoorbloem.

Zwartmoeskervel (Tilly)
Inzet steunblaadjes en
bloemkroon

Hok 90 453 in maart 2024

Fred

De derde keer dat we dit jaar inventariseerden was het weer een stuk beter. Zonnetje en prettige temperatuur. We liepen weer de vaste route met dien verstande dat vanwege het overvloedige water er wat aanpassingen moesten worden gedaan. Het Groot hoefblad met zijn aparte

Groot hoefblad (Fred)

bloeiwijze kwam overal op en dat is altijd een mooi gezicht

Bij de ingang van het tunneltje onder de Leidschendamse weg vielen aparte kussentjes op. Navraag bij Taco leert dat het hoogste waarschijnlijk Gewoon Muisjesmos. In dit geval bedekt met allemaal pareltjes water.

In deze maanden valt er nog niet veel bijzonders te

ontdekken maar het vroege spul zoals Paarse dovenetel en Klein kruiskruid stond alweer ruim in

Kleine zilverreiger (Fred)

bloei Bij het water vlogen acht watersnippen op en stonden de Grote

Canadese ganzen te mediteren terwijl de Kleine Zilverreiger er omheen scharrelt.

40 soorten staan nu op de lijst, We verwachten volgende maand de eerste, voor ons leuke soorten

Gewoon muisjesmos (Fred)

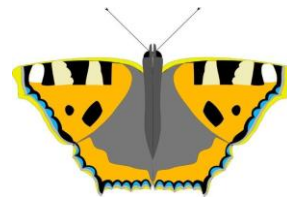
Rondom de volkstuinen

Fred

Zoals al eens eerder geschreven kies ik meestal een km- hok uit waar ik bijna iedere week wel een keer doorwandelen. Zo ook dit jaar. Ik ben van plan om regelmatig het rood omlijnde gedeelte op de kaart te inventariseren. Tot voor een week (16 maart) nog niet zoveel te beleven en in Januari en februari tot half maart stond een gedeelte letterlijk onder water. Het rood gestreepte gedeelte is niet toegankelijk en gereserveerd voor de vogels en de oeverzwaluwen wand. Er zijn volop steltlopers en vele ganzen en eenden soorten te bewonderen vanuit de

Km hok 90 454 (Fred)

Heggenmus (Fred)

vogelkijkwand. Bij de oeverzwaluwenwand bloeide eind maart een prachtige Sleedoorn en zong de Grasmus volop zijn liedje. Op deze plaats nabij de picknick banken langs het fietspad zijn straks de rietzangertjes weer volop te zien en de Blauwborst is er al. Wat de

Sleedoorn bij de picknickbank (Fred)

planten betreft voor de eerste 3 maanden van dit jaar zijn alle bekende voorjaarsplantjes zoals

Gewoon speenkruid (Fred)

Klein veldkers, Klein en Groot hoefblad, en ga zo maar door, al op de ijsst genoteerd maar merkwaardig genoeg is er nog geen dotterbloem te zien en dit terwijl een groot deel van het gebied knap moerassig is maar misschien niet oud genoeg. We gaan het zien

Paardenbloem (Fred)

dit jaar. En speciaal voor Johan, die constateerde dat er in de verslagen relatief weinig foto's staan van algemenere soorten, bij deze het Gewoon speenkruid en de Paardenbloem.

Verslag inventarisatie van km-hok 95-452 maart Tilly

Glanzige ooievaarsbek

Op donderdag 28 maart hebben we ons tweede rondje gedaan. Een bewolkte en winderige dag met ca 10 graden. Via Citroengarde en Dadelgarde zijn we tussen de huizen door richting het Kangeroepad gelopen. In de vele groenvakken zagen we o.a. Look zonder look, Geel nagelkruid en een bloeiende Zachte ooievaarsbek. Op veel plaatsen vind je langs de muren van de huizen Kruipklokje. Onder een heg vond Wim een plantje, dat bleek Glanzige ooievaarsbek te zijn. We vonden ook Moerasanemoon. In de buurt van de

Waterzuring (Tilly)

dansschool vonden we Gevlekte Aronskelk en Gewone Klit. Daarvan heb ik gecontroleerd of ie een holle stengel had. Langs het fietspad tussen de Zegwaartseweg en Edisonstraat, naast het dijklichaam van Australiëweg, hebben we een en ander aan bermplanten kunnen noteren. Sommige plekken zijn heel nat en vonden we Harig Wilgenroosje en aan de andere kant van het fietspad in de diepte ook Pinksterbloem. Meeste bermplanten zijn nog maar rozetten. In deze strook stond de Armbloemig look nu volop in bloei, 6 min of meer grote pollen.

Armbloemig look (Tilly)

Ook in het grasland tussen Edisonstraat en Oostweg hebben we veel graslandplanten kunnen noteren zoals Gewoon Jakobskruiskruid, Duizendblad, Veldzuring, Gewone margriet, Peen, Gewone pastinaak en Boerenwormkruid. Sommige plekken zijn heel nat en daar staat bijv Pitrus en Zeegroene rus. Via Franklinstraat en Marconistraat zijn we richting de Zegwaartseweg gelopen en hebben o.a. Smeerwortel, Gewone hoornbloem en Ronde ooievaarsbek genoteerd. Langs de waterkant van de

Moerasanemoon (Tilly)

Zegwaartseweg, aan de parkkant, zagen we Gele lis en Waterzuring al opkomen. Daarna zijn we de Kievitsbloemen die al jaren in het parkje staan gaan tellen. We telden zeker meer dan 60 rode en 20 witte bloemen.

Hok 90 453 in april 2024

Fred

Kluwen hoornbloem (Fred)

Eindelijk wat beter weer. Begin april was de volgende afspraak van Henk en Fred en dit keer hoefde de afspraak alleen maar een paar uurtjes opgeschoven te worden want dan zou het droog zijn. En zowaar dat klopte. In april noteren we niet meer op de lijst of een plant al dan niet ik bloei staat. Er was gelukkig weer het nodige op te zoeken en te

noteren en de teller stond aan het eind van de ronde op 50 soorten, een aardig begin. Het water bij het plas dras gedeelte staat nu zo hoog dat hier van plas dras geen sprake is. Het water komt tot aan de voet van de dijk. We zullen nog lang moeten wachten totdat de voor ons interessante soorten hier weer tevoorschijn komen. Tot op deze dag was het dit jaar nog niet echt bijzonder wat de vondsten betreft.

Witte dovenetel (Fred)

Vogelmuur (Fred)

Rond om de 2 oude kerken in de Dorpstraat

Anne en Tilly

Op zaterdag 6 april ontmoetten Tilly, Henk, Lucas, Anne elkaar in fr Dorpsstraat en liepen naar de RK Nicolaaskerk.

Het was de warmste 6 april sinds het ooit gemeten is. Zonnig en tussen 20 en 23 graden.

Kerkhof Nicolaaskerk (Tilly)

Tilly en Henk zijn op de begraafplaats gaan inventariseren, Lucas en Anne in het Pastoorsbos achter de kerk. (Aan het water richting het Marktplein). Het Pastoorsbos is een eeuwenoud bosje op veengrond. En een plek waar jarenlang heel veel sneeuwkllokjes hebben gestaan. Dit bosje is rond 2017 aangepakt, is nu een parkje en sindsdien ook toegankelijk voor bewoners. En met de komst van de fietsbrug een verbinding tussen het Oude Dorp en het moderne Stadshart.

Het kleine kerkhof achter de Nicolaaskerk is een aantal jaren geleden helemaal op de schop geweest. De meeste graven zijn geruimd, een

enkele zijn blijven staan en er zijn graven van recente datum. Op het hoge deel van het kerkhof liggen de graven in het gras, met her en der stroken met vaste planten. In het (gazon)gras zagen we hele tapijten van vooral Zandhoornbloem en wat Veldereprijs. Omdat het zonnig en warm is, stonden de bloemetjes helemaal open. Verder Zachte en Kleine ooievaarsbek, Vogelmuur met hier en daar rozetten o.a. van Muizenoor, Jakobskruiskruid, en Canadese fijnstraal.

Aan de zijkant (en voorkant) van de begraafplaats was het

talud in geplant met Kleine maagdenpalm met paarse bloemen. Klimopereprijs woekerde er doorheen.

Zandhoornbloem (Tilly)

Anne en Lucas kwamen meerdere nestelende eenden tegen, maar er was nog niets uit het ei gekropen. Wat opvallend was, was een smalle weegbree die er niet zo heel smal uitzag- hij leek tussen de twee soorten weegbree in te zitten.

Verder was het nog vroeg genoeg voor Speenkruid, en we zagen Fluitenkruid, Kluwenhoornbloem, Klein hoefblad, Schijnaardbei, Zilverschoon, Grote

ereprijs en Klimopereprijs. Richting het water naast het pad is een drassig gebiedje. Daar stonden Dotterbloemen. Ook groeide er veel grotere planten zoals Kamperfoelie en Vlier. Lucas vertrok om te gaan tennissen. Daarna liepen Tilly, Henk en Anne nog naar de Oude Kerk op de hoek. Het is Zoetermeers oudste gebouw, met de toren uit 1642, en de bakstenen voet uit de 15e eeuw. Op deze plek van de huidige oude kerk stond in 1296 waarschijnlijk ook al een kerk. De Oude Kerk aan de dorpsstraat 59 is sinds de restauratie in 1970 een Rijksmonument. We zijn er kort geweest. Er ligt voornamelijk grind tussen de graven en het ziet er vrij "schoon" uit. Nadat we hier rondgelopen hadden, is Henk ook vertrokken. Tilly en Anne zijn nog verder gegaan naar het

Wilhelminapark. Dat is het oudste park van Zoetermeer, aangelegd in 1950-1951. Het werd voorjaar 2006 gerenoveerd en heeft de status van monumentaal park gekregen. Het is een herdenkingspark en om het oorlogsmonument in Engelse landschapstijl

Muizenoor (Tilly)

Veldereprijs (Tilly)

Addertong (Tilly)

Aziatische veldkers
(Tilly)

ontworpen. Kenmerkend zijn de glooiingen, losse boomgroepen en langgerekte serpentine-vijver. We liepen daar en kregen bijna de hele tijd een concert van de kerkklokken, vanaf 12 uur tot 12.20u ging het door en daarna weer vanaf 12.30 u. We zagen vooral grassen (Straatgras, Engels raaigras, Gestreepte witbol) en Veldereprijs. Ook wat geraniums (Ronde ooievaarsbek en Geranium Molle, Zachte ooievaarsbek.) Gewone brunel zijn we ook nog tegengekomen.

Verder vlogen er wat vlinders voorbij, een Bont zandoojje, en we zagen een Kapjesmorielje, ook een leuke vondst. Bij het water vonden we Adderwortel. Bij Johan nagevraagd, hij staat er al jaren. Toen we weer naar het startpunt door de Dorpsstraat liepen, vonden we in een van de hoge bloempotten Aziatische veldkers!

Kapjesmorielje (Tilly)

Hok 93-450 Rokkeveen

Anne en Joke

Op zaterdag 20 april was de opkomst voor de Plantenwerkgroep inventarisatie niet zo groot en het weer niet zo goed. Toch hebben we, Joke en Anne, ruim 70 soorten gevonden in twee uur tijd.

De schrijfsters (Joke)

We begonnen op de parkeerplaats van het winkelcentrum. Vanaf daar kwamen we eerst langs planten die duidelijk aangeplant waren. Verderop vonden we prachtige knikkende vogelmelk in bloei. Het eerste stukje park zagen we vooral laag groeiende plantjes als klimopereprijs, grote ereprijs, schijnaardbei, madeliefje, speenkruid. Verderop zagen we ook een zaailing van de zomereik. Er stonden al wat pinksterbloemen te bloeien. In de boomspiegel stond veel hondsdraf. We liepen via het water verder door de wijk. Naast de sloot groeiden riet, kleine varkenskers, brandnetel, scherpe boterbloem, grote vossenstaart, gestreepte witbol, gewone smeewortel, akkerdistel, harig

wilgenroosje en smalle weegbree. Er lag opvallend veel hondenpoep helaas...

Verderop in de wijk hebben we lang stilgezeten bij de Gewone Reigersbek. We werden op het verkeerde been gezet omdat dit een enorm exemplaar was, hoger en breder dan we hem gewend zijn.

Robertskruid (Fred)

Uit de Ooievaarsbekfamilie kennen we in ons land twee geslachten (genera), namelijk het geslacht Ooievaarsbek, waarvan de meest bekende vertegenwoordiger Robertskruid is, en het geslacht Reigersbek. Beide geslachten zijn gemakkelijk uit elkaar te houden door de bladeren te vergelijken. De Ooievaarsbekken hebben handnervige bladeren, die handvormig gelobd of 3-5 tallig zijn, terwijl de Reigersbekken veernervige bladeren hebben die samengesteld of veerlobbig zijn.

Reigersbek, Erodium cicutarium (L.) L'Hér., is een tamelijk klein blijvend plantje dat we in grasvelden kunnen aantreffen. Het is een eenjarige of tweejarige plant. Het heeft een duidelijk veernervig samengesteld blad. De deelblaadjes zijn tot op een derde ingesneden, waardoor de bladrand sterk gelobd tot gekarteld is. De bovenzijde van het blad heeft geen of weinig lange klierharen en op de spil van het blad tref je veelal uiterst korte, minder dan 0,1 mm grote klierknophaartjes aan.

De Gewone reigersbek (Erodium cicutarium subsp. cicutarium), is te beschouwen als een van de twee ondersoorten binnen de soort. Deze pioniersoort tref je aan op matig droge voedselrijke zanderige bodem in akkers, bermen en grasvelden in het hele land. Gewone reigersbek heeft 5 of meer bloemen in de bloeiwijze en de grootte is meestal minstens 15 mm in doorsnede. Op kalkrijk duinzand komt de andere ondersoort voor, namelijk de Duinreigersbek (Erodium cicutarium subsp. dunense). Je vindt deze vooral in de duinen op omgewerkt zand, op rivierduinen en spoortaluds en ook elders waar kalkrijk duinzand is aangevoerd. Deze ondersoort heeft meestal maar 3-5 bloemen in de bloeiwijze en de doorsnede is hooguit zo'n 12 mm.

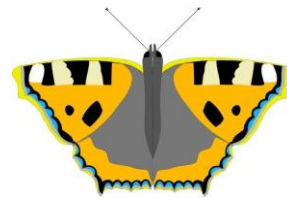

Gewone reigersbek (Joke)

(Bron informatie: floravannederland.nl)

In een berm richting de Wijk tuin hebben we ook veel gevonden: pastinaak, peen, hopklaver, kropaar, duizendblad, ijle dravik en zachte ooievaarsbek. Die zijn we heel veel tegengekomen. We zijn geïndigd bij de Wijk tuin. Daar zagen we allerlei soorten munt, die in bakken stonden, dus die konden we niet in kaart brengen. Het was leuk om de verschillende soorten te ruiken, ze waren allemaal anders.

Daar zagen we ook haagwinde en Japanse duizendknoop groeien, vlier, en bosveldkers. Daarna liepen we binnendoor weer terug naar onze fietsen. Daar vlakbij zagen we nog prachtige gewone vogelmelk in bloei staan.

Verslag km-hok 95-453 in april

Tilly

Op 25 april heb ik samen met Wim een rondje gemaakt. Via Parkdreef zijn naar het parkje

Elzensingel met Fluitenkruid en Basterdhyacint
(Tilly)

gelopen naast het Buurthuis en Hof van Seghwaert. Tussen de huizen en het groen aan Parkdreef konden we een en al aan planten noteren zoals Bosrank, Gewone vlier, Daslook en Look zonder look. En bij een woning staat Gele helmblom, die er al jaren daar groeit. In het parkje zagen we o.a. Groot streepzaad, Grote vossenstaart, Scherpe boterbloem en Smeerwortel. Via Bietenakker komen we in het Akkerbuurtje met daarin een oude windsingel met elzen. De sneeuwkllokjes zijn verdwenen

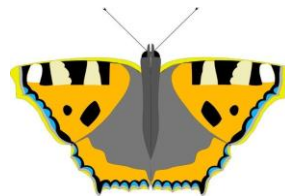
Raapzaad (Tilly)

onder de Fluitenkruid. Wel zag je nu Gewone vogelmelk en de Basterdhyacint. Via Akkerpad zijn we naar de Zegwaartseweg gegaan. Net voor het bruggetje in het gras stond manshoge Raapzaad. Langs de wetering van de

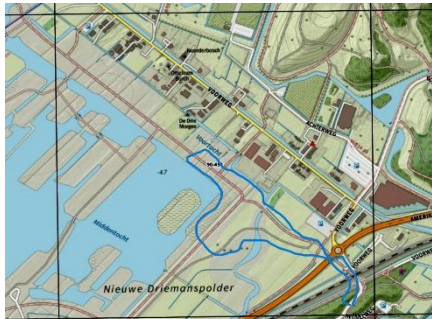
Gele helmblom (Tilly)

Zegwaartseweg noteerden we o.a. IJle dravik, Veldzuring, Pinksterbloem, Gele lis, Gewone engelwortel, Harig wilgenroosje, Waterzuring en Watermunt. We zijn weer teruggelopen naar het Akkerpad en bij het tunneltje met aan weerszijden grasland langs het spoor zagen we Margriet, Knoopkruid en Glad walstro. En langs het Tochtpad vonden we de Dotterbloem.

Voorweg noord en zuid

Fred

Km-hok 90-453 (Fred)

Na een weekje uitstel van wege de dit jaar bijna spreekwoordelijke regen, kou en wind nu ineens (30 april) 20 graden en zon. Peter en Fred dronken een kop koffie bij Snowworld en gingen daarna op pad voor de eerste inventarisatie ronde in km-hok 90-453. Dit is hetzelfde hok waar Henk en Fred nu al 4 jaar lang een vaste route lopen. (Blauw omlijnde gedeelte) De rest van dit hok wordt dit seizoen door Peter en Fred bekeken. We zijn begonnen met een wandeling door het gebied van het

Buytenpark rechtsboven op de kaart. De eerst paar honderd meter langs het water en het domein van de Galloway koeien leverde al heel veel waarnemingen op. Vaak nog in rozet vorm maar dat mag de pret niet drukken en vormde een welkome uitdaging. Alles komt nu in sneltrein vaart boven de grond lijkt het wel, Heelblaadjes, Margrietten (al in bloei) en harig wilgenroosje. 5 vingerkruid is ook al zichtbaar terwijl op sommige wat donkere plaatsen onder de schitterend in bloei staande een-stijlige

Mandarijneend (Fred)

meidoorns er nog Gewoon speenkruid in bloei staat. Na op een bankje uit de thermoskan van Fred een kop koffie te hebben gedronken kwamen we bij een nieuw aangelegde poel. Op veel plaatsen in het Westerpark zowel als in het Buytenpark zijn veel oevers gewijzigd in flauw schuin aflopende diervriendelijk oevers met hier en daar extra stukken plas dras, zo ook hier. De plek grenst aan volkstuinten aan de andere kant van de sloot waar al jaren ook exotische eenden worden gehouden die deels gewoon vrij rondzwemmen zoals deze fraaie Mandarijneend. De eigenaar van een van die tuinen heb ik al jaren geleden daar verwoede pogingen zien doen om meer wilde planten in de parkoever aan de Buytenpark zijde in te zaaien maar dat lukte niet echt. Er was geen resultaat te zien. Nu, na al dat graafwerk aan de oevers, troffen we op die plek de Kleine pimpernel aan.

Kleine pimpernel (Fred)

Ik heb op de inzaailijsten die het Hoogheemraadschap, waaronder deze werkzaamheden vallen, heeft vrijgegeven, gezocht maar de naam van de Kleine pimpernel komt er niet op voor. Misschien toch nog een succesje voor die tuinbezitter?

Na een beklimming en afdaling van de heuvel met de daar aangelegde mountainbike route wandelden we weer terug naar de fietsen. In juni wordt de draad weer opgepakt in een ander deel van dit km-hok. De teller staat op 70 soorten. We kunnen tevreden zijn.

Hok 90 453 in mei 2024

Fred

Knolboterbloem (Fred)

Begin mei was het al warm en bijna 25 graden maar op de dag dat Henk en Fred hun rondje gingen lopen was het prompt 11 graden kouder. De zon scheen dus het kon niet op. Na de bekende soorten langs de Heuvelweg genoteerd te hebben kwamen we bij de onderdoorgang onder de randstadrail. De vraag kwam op zou de Knolboterbloem er nog staan en jawel, zij het wat armetierig, maar hij stond er weer. Verder op bij het talud van de autoweg en op de betonnen muren van het tunneltje zaten, kropen of schuifelden, net hoe je het noemen wil, veel naaktslakken.

Momenteel vind je door het warme en vochtige weer heel veel naaktslakken op de paden en in bijna iedere tuin. Dit keer maar eens met een fotootje geëerd in

plaats van een val met bier.

Gevlekte akkerslak (Fred)

Daar werd ook onze aandacht getrokken door een tweetal kleine zegges die we met geen mogelijkheid op naam konden brengen. Ook met behulp van de ons ten dienste staande apps als Obsidentify en Plantnet kwamen we er niet echt uit. Op de foto zijn ze alle twee zichtbaar waar bij je denkt

aan de Ruige zegge en de Kleine veldbies. Maar we weten het niet zeker. Het water in het N3MP gebied staat onverminderd nog erg hoog dus dat bracht nog niet echt veel nieuwe soorten voor de 2024 lijst. Akkerdistel, Speerdistel, Gewone melkdistel voerden nog de boventoon. Het begon weer te regenen en daarom zijn we maar weer naar het startpunt gelopen. Tot in juni

Ruige zegge? en Kleine veldbies?
(Fred)

Rode wegslak (Fred)

Indrukken van de PWG-inventarisatie op zaterdagmorgen 4 mei 2024

Peter

Zenegroen (Fred)

De weersvoorspelling was heel redelijk en de agenda liet het toe, dus ik meldde me aan voor de inventarisatie van het km hok 91-451. De verzamelplaats was de trap naar de Balijbrug aan de Westerparkzijde. Ik stapte om 9:00 uur in Delft (Tanthof) op de fiets en om 9:50 trof ik Fred aan op de afgesproken plaats. Veel tijd om wat te babbelen was er niet want al snel kwam Tilly aanfietsen en vervolgens verschenen ook Anne en Lucas. Een kleine maar fijne groep inventariseerders! Fred wist hoe we het best konden lopen door de uitloper van het Westerpark parallel aan de A12. Dan over een bruggetje door het aanliggende wijkje direct richting NS Station. Bij het rioolgemaal werd omgedraaid en door en langs de bosstrook

liepen we terug naar het beginpunt. We gingen op pad. Dezelfde Fred moest ons intomen bij het opsommen van de verschillende plantnamen, want de verwerking ervan in Vera was niet bij te benen.

En wat hebben we gezien - heel veel dus - meer dan 100 plantensoorten! Ik noem hieronder de plantsoorten die ik nog niet kende of die ik niet vaak gezien heb.

Bij elkaar stonden – niet toevallig – Blaartrekkende boterbloemen en enorme exemplaren van Mannagras (het leken wel exemplaren van de Europese hanenpoot). Op andere natte plaatsen vonden we bijzonderheden als de Brede orchis en de Rode ereprijs. Om vaststellen welke Klit we voor ons hadden moest een blad geofferd worden:

als hol → Gewone klit. Het Bleeksporig bosviooltje is gezien, maar niet door mij ... je kan ook niet overal bij zijn! Van Witte krodde en Zwarte mosterd mocht ik wel getuige zijn. De waarneming van de Gele morgenster werd door waarneming.nl

Gekroesde melkdistel(Peter)

Ik sluit af met de meest bijzondere plant voor mij, namelijk de Knopige ooievaarsbek. Hij bloeide niet, had grote atypische bladen en ik had er nog nooit van gehoord.

in twijfel getrokken, daarop heb ik een aantal zaken genoemd waaraan de plant voldeed: de stengel is rechtopstaand, bebladerd; de bladen zijn uit een brede voet geleidelijk-versmald, lijnvormig, meestal rechtopstaand; de hoofdjes zijn groot en staan op lange stelen, die niet of aan de top zwak verdikt zijn; zij zijn omgeven door 8 omwindselbladen, die even lang zijn als de bloemen; de bloemkronen zijn goudgeel, 5-tandig; de helmknopjes zijn donkerbruin.

Maar ik mocht nog geen reactie ontvangen ...

Als je als beginnend florist meegaat met cracks, dan leer je ook het een en ander. Bij mij was bijvoorbeeld het feit dat er naast de Esdoorn ook nog zoiets als een Spaanse aak bestaat, naar de achtergrond verdwenen. Maar ik kon één van de cracks ook op iets wijzen, namelijk dat Mannagras een patroon van “baksteentjes” laat zien op de bladschede.

Bleeksporig bosviooltje (Fred)

Gele morgenster (Peter)

Dank voor de aandacht, Peter Jacobs (oftewel Peter uit Delft)

p.s. Een indicatie voor de wens om snel te starten bleek uit het feit dat we na afloop nog vier aanvullende plantensoorten vonden die we bij de start over het hoofd hadden gezien.

Begraafplaats Hoflaan, 18 mei 24

Joke

In het kader van begraafplaatsen gingen Tilly, Henk en Joke vandaag naar de Hoflaan. Dit is echt een heel mooie plek. Er staan mooie bomen en struiken, mooie soorten, die wij niet allemaal

Bijenorchis (Tilly)

kenden. Ook staan er heel veel wilde planten, er wordt selectief gemaaid, waar het kan, laat men het gras hoger staan. Al sinds lange tijd weten we hier Bijenorchis en Grote keverorchis te staan, naast Rietorchissen. Naar die eerste twee gingen we eerst op zoek.

Voordat we bij deze plek aangekomen waren streepten we al van alles: gewone soorten als Madeliefje, Groot hoefblad, Schijnaardbei en Bosaardbei, en natuurlijk de nodige grassen: Ruw beemdgras, Glanshaver, Zachte dravik etc. Prachtige bermen met Dagkoekoeksbloem, Glad walstro, Groot streepzaad, Robertskruid, Look-zonder-look en Akkerkool. De Harige ratelaar bloeide al. Langs de waterkant stonden veel Gele lissen en Waterzuring.

Eindelijk waren we bij de Grote keverorchis, daar stonden er zo'n 40 stuks van! Hij valt niet zo op tussen de bomen en is niet zo kleurig, misschien blijven ze daarom staan, de Bijenorchissen aan de andere kant van de helling waren allemaal verdwenen. Henk had ze een paar weken geleden nog zien staan.

Grote keverorchis

Vandalisme?

We zagen ook veel zaailingen van bomen, Meidoorn, Eik, Esdoorn, Hazelaar, Spaanse aak en ook weer een Zoete kers.

Leuk was een verwilderd Tuinviooltje. Ook stonden er nog Pinksterbloemen vrolijk te bloeien, die doen het goed dit (natte) jaar. Henk was al weg en Tilly en ik liepen nog naar de andere kant van de begraafplaats, naar het graf van Annet de Jong, alweer bijna 10 jaar geleden omgekomen bij de MH17 ramp.

Iets verderop in een half gemaaid grasveld vonden we Gevlekte rupsklaver, leuk. En daar stonden warempel ook een stuk of 5 Bijenorchissen! Ze begonnen net te bloeien. We liepen nog langs waterpartijen omdat we nog niet zoveel soorten van oever/water hadden. We vonden hier heel veel Blauw walstro, een verrassing voor ons. Johan wist allang dat ze hier stonden hoorde ik van hem. We scoorden hier ook Veelkleurig vergeet-me-nietje, Koninginnekruid, Veenwortel, Dotterbloem, Rietorchis, Heelblaadjes. Weer terug bij de parkeerplaats vonden we nog Stijf hardgras en Liggende klaver. Dat is nou altijd zo, je wil ermee ophouden en dan komen er nog een paar leuke soorten die

Echt een mooie plek (Tilly)

beslist genoteerd moeten worden.

Eén gras ging mee naar huis: het bleek Veldbeemdgras. Voor de liefhebber het verschil met Ruw beemdgras: een heel kort i.p.v. een lang tongetje, glad i.p.v. ruw, en verder een 'iets anders uiterlijk

Rietorchis (Tilly)

Blauw walstro (Tilly)

Plas dras van het Blauwe goud

Fred

De laatste donderdag van mei en de eerste avond sessie van de Plantenwerkgroep. Joke, Lucas, Henk en Fred verzamelden bij de Zoetermeerse plas. Daar is de afgelopen paar jaar een plasdras gebied aangelegd in het kader van het project "Het blauwe goud" ([tik voor hier voor info](#)). Het is niet ondenkbaar dat ook hier

Waar over spraken zij (Fred)

planten zijn uitgezaaid zoals elders in Zoetermeer voor hetzelfde project gebeurd is. De start was direct daar waar de fietsen stonden en langs knotwilgen met een eigen biotoop van Vogelmuur en Ilje dravik belandden we in het plasdras gebied vol Harige ratelaar, Blaartrekkende boterbloem, Veldzuring en Ridderzuring. Maar even later vonden we ook Geknikte vossenstaart naast de Gewone vossenstaart, diverse ereprijzen

Oude knotwilg (Fred)

waaronder de Rode waterereprijs. Deze bevond zich in goed gezelschap. De Beekpunge, En daar stond het nog niet opgeloste probleem van de avond. Johan en de door Johan geraadpleegde

Meisjesogen, Inzet bloem 3 weken later (Fred)

Niels konden ook nog geen oplossing bieden dus hij staat nu te boek als grote onbekende. Inmiddels is het stond want een paar dagen later kregen we van Niels via een reactie op Joke haar plaatsing op waarneming.nl de vermoedelijke naam, de Luizenbloem (spec). Op 19 Juni stond de plant in bloei en kon door Fred de naam Meisjesogen eraan worden toegekend. Verderop stond de Echte valeriana in bloei en de volgende puzzel van de avond. Na enig zoekwerk, veel discussie en de apps kwamen we uit op de

Behaarde boterbloem (Fred)

Behaarde boterbloem. Nader onderzoek naar het blad en het ontbreken van een verdikte voet bevestigde het. Het was geen Knolboterbloem. Bij het gemaaltje weer meer van de "normale" soorten als Zwarte mosterd, Akker en Speerdistel en Gewone melkdistel. Het begon af en toe zachtjes te regenen en het werd steeds donkerder dus besloten we de fietsen maar op te zoeken. Langs het fietspad terug werden nog wat soorten zoals Bijvoet genoteerd.

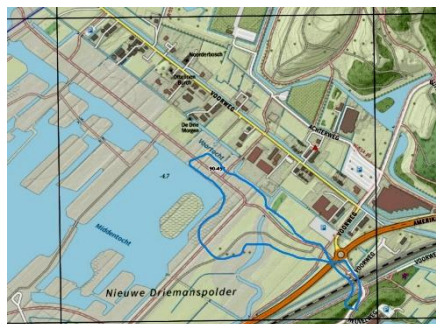

Voorweg noord en zuid (2)

Fred

Voor de duidelijkheid weer even een kaartje van km-hok 90-453, het blauw omrande gedeelte is het gedeelte dat Henk en Fred jaarlijks lopen en de rest is dit jaar het domein van Peter en Fred .

Km-hok 90-453 (Fred)

Dit keer (juni) hebben we het gedeelte gelopen in de hoek linksonder. Een groot contrast met de heuvels in het Buytenpark rechtsboven. Via een voetpad en daarna een ruiterspad liepen we tot aan het water om daarna met een grote boog weer terug te keren naar de bushalte waar onze fietsen stonden. Even na de start vlogen er 2 patrijzen op dus dat was een leuk begin . Langs het pad vonden we

Geknikte vossenstaart, een plantje dat zich prettig voelt in een modderige omgeving.

De Wilde cichorei

komt overal op evenals veel distels zoals de Akker- en de Speerdistel. We vervolgden de route over het ruiterspad. Soms waren het eentonige stukken met veel van hetzelfde maar met onze oplettende blikken zagen we Biggenkruid, Ringelwikke en Vergeten wikke. Bij een greppel stond veel

Biggekruid (Fred)

opslag van populier en wilg. Welke

soorten het precies waren konden wij niet vaststellen. De Rietzanger en de Kleine karekiet zongen vrolijk hun liedjes. Akkerdistel, Rietzwenkgras en Glanshaver voerden de boventoon qua begroeiing tussen de jonge aanplant. Ook de Zachte en IJle dravik zijn daar te vinden. We kwamen bij een Picnicbank en dat was een goede reden voor een bak koffie met koek.

Krulzuring (Fred)

Daarna liepen we naar het fietspad en de dijk en

onderaan de dijk vonden we Gele waterkers en de eerste rozetten van Veerdelig tandzaad. Er staat nog heel veel water

Smalle waterpest (Fred)

in de polder dus het plas dras gedeelte was nog niet begaanbaar. We vonden op de terugweg naar de fietsen o.a. nog Behaarde boterbloem. Deze plant staat verderop in het gebied richting Wilsveen erg veel langs sommige paden. In juli gaan we hier weer verder.

Gele waterkers (Peter)

Rondom de volkstuinen 2

Fred

Er is een duidelijk verschil in plantensoorten in dit km-hok tussen het gebied ten westen van de volkstuinen en de strook langs het fietspad en omhoog de heuvel op in het Buytenpark (zie kaartje pagina 5). In het eerste gedeelte is het nog een soort verwilderend weiland met veel water en riet en het domein van schapen terwijl de tweede strook vol staat met onder andere bloeiende distels (Veel Akkerdistel, Kruldistel en Speerdistel), prachtig bloeiende Braamstruiken en Roze ooievaarsbek. Heerlijk om langs en door te wandelen. Door de vele regenval van dit jaar lijkt het er wel op dat veel planten veel groter zijn dan in andere jaren. De Zwarte mosterd is altijd al groot maar de Herik steekt er nu soms bovenuit. Het Rivierkruiskruid dat hier al jaren staat overwint met moeite Grote brandnetel. Maar voor het overige valt er nu niet veel opzienbarends te melden.

Roze ooievaarsbek (Fred)

Braam spec, (Fred)

veel opzienbarends te melden.

In de twee dode bomen, die langs de weg achter de pinicbank staan, zit regelmatig de Koekoek zijn liedje(?) te kwelen en als je een tijdje rustig gaat zitten heb je goede kans dat je de Grasmus of het Kneu bovenop de braamstruiken ziet zitten.

Akkerdistel (Fred)

Kortom er valt daar veel, voor wie er oog voor heeft, te genieten,

Krukdistel (Fred)

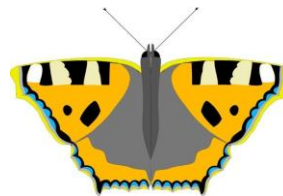
Verslag km hok 95-453 in mei

Tilly

Op 23 mei ben ik in eentje op pad geweest. Ik wilde voordat alles gemaaid is een en ander aan grassen en andere planten kunnen noteren. Aan de rand van het grote grasveld langs het Tochtpad achter de Madelieventuin vond ik in een ruig grasveld Gestreepte witbol, Engels raaigras en Ruw beemdgras. Langs het Tochtpad staat Riet en verderop bij Seghwaertse Hout Kruipertje. In het Seghwaertse Hout, vond ik in de niet gemaaid delen van het park o.a. Slipbladige ooievaarsbek, Pastinaak en Krulzuring. De bosjes in het Het Seghwaertse Hout langs de Ruimtebaan zijn in de winter vaak erg nat en

Nat grasland (Tilly)

staat er vrijwel altijd water. Dit jaar heeft het tot en met nu heel veel geregend. De bosjes en hele stukken van het grasland staan nu ook onder water.

Rietorchis (Tilly)

Verder door het park naar de Ruimtebaan. In een stukje berm wat vrij kaal en zandig uitzag, vond ik Kleine klaver, Gewoon biggenkruid, Gewone hoornbloem, Witte klaver, Peen, Gewone reigersbek en zelfs Hertshoornweegbree. Andere delen van de berm zijn gemaaid maar plekken met Margriet (gelukkig) nog niet. Het grote grasveld langs het spoor/ Loevesteinpas en Schansbaan was nog niet gemaaid. Daar staat Gewone rolklaver, Harige ratelaar en Bermooievaarsbek.

Gevlekte rietorchis (Tilly)

Weer terug in het Seghwaertse Hout vond ik in het niet gemaaid stuk grasland meer dan 25 Rietorchissen. Ook in de slootkant van de Zegwaartseweg zag ik Rietorchis, ze waren erg groot. Verderop aan de Zegwaartseweg vond ik Witte waterlelie, Mattenbies en Bitterzoet

Plas dras oevers in het Westerpark

Fred

Vorig jaar uitgesteld omdat er nog te weinig groeide en nog aan gewerkt werd stond het nu op het programma voor maandagavond 24 juni. Helaas er kon maar een persoon en die heeft het verplaatst naar de morgen en is om 9 uur daar aan de wandel gegaan. Een gedeelte van de oevers van het Westerpark (in de buurt van de bowling) is in het kader van het project "Het blauwe goud" van het Hoogheemraadschap Rijnland en de gemeente Zoetermeer omgewerkt naar flauw aflopende oevers met hier en daar plas dras stukken. Dit gaat ook gebeuren nabij de "Trouwzaal" (Hofstede Meerzicht) waar op dit moment een nieuwe verbinding naar de N3MP wordt gegraven.

De nieuwe aanblik vanaf het fietspad kijkend richting de A12 (Fred)

De aanblik van het gebied, zeker nu er veel in bloei staat, is drastisch veranderd. De grote Picnicweide (links op de foto) is verdwenen en heeft plaats gemaakt voor 1 grote bloemenweide met nu veel Margrietten, kamilles en aan de waterkant Kattenstaart. De Graslathyrus is op

Een zee van Margrietten (Fred)

sommige stukken ook te vinden en heel opmerkelijk in een oude, altijd al natte, laagte nabij de picnicweide met veel Platte rus stonden nog een paar Pinksterbloemen in bloei. De Heelblaadjes staan al bijna in bloei en in de modder komen de eerste Blaartrekkende boterbloemen op. Overall staat watermunt. Ter hoogte van de schapenwei kunnen de schapen nu makkelijker bij het water komen en dat resulteert in een goed plas

Kattenstaart (Fred)

dras effect met o.a. Watermunt en Rode waterereprijs. De steile oevers van dit gedeelte van het park rechts op en naast de foto zijn ook aangepast en lopen nu door het water in. Aan beide zijden van dit water staan veel Behaarde ratelaars en de laatste Rietorchissen en veel Veld lathyrus en Gewone brunel. Dit wijkt niet zoveel af van de begroeiing die hier voorheen al stond. Gelukkig is niet helemaal uitgekomen

Veld lathyrus (Fred)

wat er bij de aanleg, door iemand van het toezicht op de aanleg, gevreesd werd. Dat de orchideeën met de afgevoerde grond verdwenen. Gelukkig de orchideeën staan er nog. Vreemde exoten tgv het inzaaien ben ik niet tegengekomen. De lijst in Vera was inmiddels gegroeid tot 80 soorten en als ik dan in aanmerking neem dat mijn kennis van de grassen na al die jaren nog steeds op een laag pitje staat is het voor mij een prima resultaat. Het was een mooie wandeling. Ben benieuwd wat het effect zal zijn op de oevers die men in dit kader aanlegt in de Bossen buurt elders in de wijk Meerzicht.

Rokkeveen vanaf de parkeerplaats Groenblauwlaan

Marja

Donderdagavond 11 juli gaan Lucas en ondergetekende op pad vanaf de parkeerplaats Blauwgroenlaan. Het is een zachte zomeravond net als 7 jaar geleden toen Lucas daar ook al liep met Henk, Johan en Fred. Ze wilden toen de eerdere lijst van april aanvullen en vonden zowaar een mooie nieuwe soort: Muurhavikskruid. Ton Denters was nodig om met behulp van diverse foto's de soort te helpen identificeren.

Gewapend met een geheel opgeladen telefoon ben ik blij dat Lucas wel aan een loepje en zijn Heukels gedacht heeft. Die blijken toch echt wel nodig te zijn voor de stempels van Basterdwederik en de tuitjes van het

Vroeg havikskruid (Marja)

Perzikkruid. Het is nuttig om na een lange periode van afwezigheid met zijn tweeën te zijn. We missen het snelle geroep om ons heen van soortnamen. We moeten alles zelf doen; 't is goed om er weer wat in te komen.

Er is veel gemaaid en er lijken een aantal zomersoorten te ontbreken, die ik later op de terugweg langs de Zegwaartseweg wel volop zie bloeien.

Een herhaling van de in 2017 genoemde soorten als Kransgras, Harig vingergras, Gehoornde klaverzuring en Muurleeuwenbek leiden ons naar de plek waar Lucas Muurhavikskruid hoopt terug te zien. Gelukkig vindt hij dat snel.

De opvallende vlekken op het blad lijken een goede identificatie niet in de weg te staan, maar de beide apps geven wisselende uitslagen. Obsidentify geeft Vroeg havikskruid en PlantNet Bochtig havikskruid; beide met percentages boven de 90. Heel tegenstrijdig.

Ook Heukels biedt geen soelaas; veroorzaakt zelfs extra verwarring.

Lucas zoekt thuis meteen het verslag dat hij zelf schreef voor Nieuwsbrief 25 (2017) over de nieuwe soort en de reactie van Ton Denters. Het ging over Vroeg havikskruid (*Hieracium glaucinum* subsp. *similatum*) wat ingedeeld wordt bij Muurhavikskruid (*Hieracium Murorum*). Daar moeten we het maar op houden.

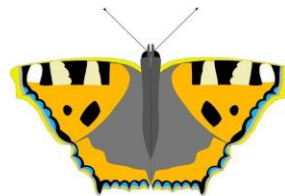
In 'Gorteria' (Naturalis, Floron, KNBV) nummer 33 schrijft Denters samen met Rense Haveman over deze soort/ondersoort.

De Hieracium glaucinum komt voor in Zuid Limburg, Rijk van Nijmegen bij stuwwallen langs de Rijn en in Vlaanderen en wordt gerekend tot de H. Murorum s.l.

In buurlanden noemt met de H. glaucinum een aparte soort, die in ondersoorten uiteen valt.

Rond 2006 wordt in Amsterdam en later in Haarlem de vroegbloeiende subspecie 'similatum' ontdekt op stenige plaatsen en hegranden. Over de verdere verspreiding is dan nog weinig bekend, wel wordt de plant als H. vulgatum in tuincentrum aangeboden. Bij de oorspronkelijke vindplaatsen lijken voor de voor de hand liggende conclusie 'verwilderde tuinplant' geen aanwijzingen te zijn. Nieuw meldingen zijn welkom.

Een portie hogere plantkunde voor mij en blijdschap voor Lucas. Hij staat er nog.

Rondom de volkstuinen 3

Fred

Half juli breekt er volgens de weerdeskundigen een drogere periode aan en dat is een goede reden om een volgende ronde rond de volkstuin te starten. Eerst heb ik weer het stuk verkend dat tegen de grens van Zoetermeer aan ligt met het langere pad naar de vogelkijkwand. En op dit pad groeiden een aantal exemplaren van de behaarde boterbloem. Ze staan alleen op het

Lidsteng (Fred)

pad dus liften van zaden op de maaimachine zou zomaar kunnen. In de N3MP staan ze ook. Het is dit jaar een weelde van hoog opgeschoten planten zoals de Speer-, Akker- en Krul- distels fraai contrasterend met het geel van het Jacobskruiskruid. In een van de slootjes in dit gebied vond ik de Lidsteng. Bij de picnicbank zijn de Rietzangertjes nog te zien als ze opvliegen want de begroeiing is zo dicht dat je ze niet meer ziet zitten op de stengels. Fraai staat hier ook het

Behaarde boterbloem (Fred)

Vijfdelig kaasjeskruid in bloei. Dit jaar zijn er geen Oeverzwaluwen want het noodzakelijke onderhoud in het

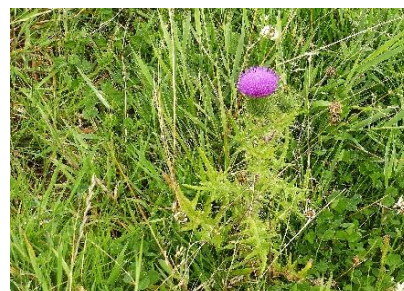
Soldaatjes op de Pastinaak werken aan de toekomst (Fred)

voorjaar is achterwege gebleven. Jammer. De heuvel van de wand is nu een hel geel baken in de voor het overige groene omgeving als je naar Leidschendam kijkt. De tweede ronde gaat over het Buytenpark gedeelte van dit km-hok. Hier lopen paarden en koeien dus het is hier en daar duidelijk begraasd en buiten de paden begaanbaar. Voor het

Keizerskaars (Fred)

overige is het gewoon het beste om de mountainbike paden en ruiterspaden te volgen want op veel plaatsen zijn de distels, riet en bramen zo hoog dat er geen doorkomen aan is. In deze tijd van het jaar is het ook altijd leuk om de schermen van de gewone berenklaauw en de bloemen van het Jacobskruiskruid en Pastinaak eens goed te bekijken. Het wemelt daar van de interessante insecten.

Mini speerdistel (Fred)

Hok 90 453 in juli 2024

Fred

Rietzanger in juli (Fred)

Een verslag van de juli ronde van Henk en Fred. Het juni verslag zou bijna hetzelfde zijn als het verslag van Peter en Fred in deze maand. We hebben de route in juni wel geïnterpreteerd net zoals nu half juli. Bijna traditie getrouw zijn we de eerste keer van juli weer letterlijk weggeregend zodat we een tweede poging waagden op 15 juli en met succes. Het is prima weer voor een tocht langs de vaste route. Het viel ons op dat de Scheefkelk op steeds meer plaatsen te vinden is. Het wemelde van de juffertjes (o.a. Watersnuffel, Azuurjuffer en Lantaarntje). Zagen we de vorige keer nog Rietzangertjes en Gele kwikstaarten, nu hoorden we alleen de groenling pruttelend zingen. Net als overal is de begroeiing enorm hoog, Speerdistels en kruldistels zijn enorme planten en de dijk van het fietspad is weer geheel

begroeid met Moerasrolklaver, Jakobskruiskruid en Hazenpootje. Een zee van gele bloemen. De waterstand in het gebied is onveranderd hoog en het water staat tot de dijk dus de specifieke moerasplanten zijn moeilijk te vinden.

We volgden de waterkant onder aan de dijk. Wolfspoot, Moeras-vergeet-mij-nietje staan er wel maar het Goudknopje

Aandacht voor de prachtig bloeiende weegbree (Fred)

is hier nog niet te vinden net zo min als de diverse soorten tandzaad die hier vorig jaar stonden. Daar we bijna de schoenen, tussen de planten, vol met water schepten zijn we maar hogerop gaan lopen en langs het fietspad zijn we weer teruggekeerd naar de start.

Watersnuffel in juli (Fred)

Heelblaadjes (Fred)

Even als in juni nu weer zo'n 70 soorten op de teller.

De totaalscore van dit jaar staat op 112 en over vier jaar gerekend staan er 209 soorten op de lijst van dit km-Hok.